

Det frivillige klovsygeprogram gældende for 2016.

Dansk Fåreavls Sundhedsudvalg anbefaler, at fåre- og gedeavlere følger dette regelsæt i 2016. Det forventes, at alle dyrskuer i 2015 vil stille krav til udstillere af både får og geder om at følge regelsættet.

Klovsyge:

Klovsyge er en meget smitsom og smertevoldende sygdom hos får og geder, der forårsages af bakterien *Dichelobacter nodosus*. Smitten kan overføres mellem får og geder. Ikke alle dyr viser symptomer på sygdommen, og disse dyr kan således være raske smittebærere. Ligeledes kan kvæg være raske smittebærere af klovsygebakterien.

Klovsyge starter i klovspalten og breder sig ud i kloven med halvhed til følge. I svære tilfælde af klovsyge vil fåret kravle på knæene.

Klovsygebakterien *Dichelobacter nodosus* kan kun overleve uden for får og geders klove i en uges tid. Derfor er det muligt at udrydde bakterien i en besætning ved behandling med et langtidsvirkende antibiotika.

Der findes flere typer af *Dichelobacter nodosus*, hvoraf nogle er mere sygdomsfremkaldende end andre. Diagnosen klovsyge stilles efter udtagelse af en svaberprøve fra klovspalten. På nuværende tidspunkt er det desværre ikke muligt på Veterinærinstituttet at differentiere mellem de forskellige typer af klovsygebakterien. Derfor vil nogle besætninger med infektion af ikke særlig sygdomsfremkaldende stammer af *Dichelobacter nodosus* også blive erklæret klovsyge positive.

Kriterier for optagelse i sundhedsprogrammet:

Besætningen optages i programmet efter negativt laboratoriesvar på *Dichleobacter nodosus* på 8 får i besætningen. Hvis der ikke haves samkvem og kontakt med besætninger med ukendt status opretholdes den klovsyge frie status i 36 måneder. Derefter skal prøven gentages for at opretholde status. Der kan tidligst udtages prøver en måned efter smittefarlig samkvem, efter fodbad eller anden form for klovsyge behandling i besætningen.

Er testen positiv kan besætningen vælge at sanere. En måned efter afslutning på sanering kan besætningen tidligst testes igen. . Er testen negativ skal prøven gentages efter 6 måneder for at besætningen igen kan erklæres klovsygefri.

For at opretholde en erhvervet sundhedsstatus er det et krav at dyr fra besætningen under ingen omstændigheder bringes i kontakt med smittede dyr eller dyr med ukendt status.

Dansk Fåreavl

Axelborg 4. sal
Vesterbrogade 4A
1620 København V
Telefon 33 39 49 49
Fax 33 39 46 06
faareavl@sheep.dk
www.sheep.dk

Samkvem og kontakt mellem dyr/besætninger dækker f.eks.

- Al direkte kontakt mellem dyr
- Fællesgræsning
- Ophold i stald der har huset får/ geder inden for 14 dage
- Sammenrend
- Indsætning af dyr i besætningen
- Brug af trailer eller lastbil der ikke er rengjort og desinficeret og har været brugt til transport af får/geder inden for de 14 dage

Udtagelse af prøver

Prøver skal udtages af en dyrlæge. Prøven udtages med en træpind. Træpinden skrabes i klovspalten på alle fire ben af fåret. Den ene ende af pinden skabes på begge forben - den anden på begge bagben. Der kan være 4 pinde i hvert forsendelsesglas. Forsendelsesglassene rekvireres på Veterinærinstituttet, og det er også her, at prøverne efterfølgende indsendes til. Det er vigtigt, at der ikke kommer jord og gødningsrester i forsendelsesglasset – derfor skal klovspalten omhyggelig tørres med en tør klud eller et stykke køkkenrulle inden udtagelse af prøven. Har man dyr i flere flokke skal der udtages prøver fra en repræsentativ del af besætningen.

Import

Alle importerede dyr prøves tidligst en måned efter ankomst til karantænestald. Importeres mere end 8 dyr fra samme udenlandske besætning er det tilstrækkelig at teste 8 dyr.

Indsættelse af dyr med ukendt status i besætningen.

Hvis alle indsatte dyr i besætningen testes frie tidligst en måned efter indsættelse, kan besætningen beholde sin status. Indkøbes der mere end 8 dyr fra samme besætning, er det tilstrækkelig at teste 8 dyr. Det anbefales at fodbade dyrene ved ankomst i besætningen, men der skal gå en måned efter fodbadningen til der udtages prøver.